

ДО
Г-Н АНДРЕЙ ЦЕКОВ
МИНИСТЪР НА
РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

СТ А Н О В И Щ Е

Относно: Обществено обсъждане на Проект на ПМС за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, публикуван на портала за обществени обсъждания на 23.05.2023 г.

1. Неизпълнение на процедурата за обществено обсъждане

Констатирам, че към 21.06.2023 г. публикуваната в Портала за обществени консултации частична предварителна оценка на въздействието не се отнася за обсъждания проект.

Публикуваната оценка на въздействието има за предмет Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за определяне на условията и правилата за предоставяне на подкрепа чрез финансови инструменти, комбинирането на финансови инструменти с безвъзмездна финансова помощ, изпълнението на финансовите инструменти и правилата за управление и контрол.

Предварителната оценка на въздействието на Проекта на ПМС за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. е достъпна само на интернет страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Непубликуването на предварителната оценка на въздействието на проекта представлява нарушение на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове и налага провеждането на нова процедура за обществени консултации.

2. Независимо от констатираното несъответствие с посочените законови изисквания, в защита на правата на гражданите – собственици на обекти в одобрени за обновяване сгради, излагам становището си и по съществуващото на проекта.

Заявените като основни цели на проекта са да не се допусне надвишаване на финансовия ресурс на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради (Програмата) и нейното реализиране в рамките на одобрения бюджет. Предлага се създаването на Раздел „Преходни и заключителни разпоредби“ с параграфи от 2 до 5, които уреждат преустановяване на сключването на договори за обществени поръчки за дейности по Програмата чрез избор на нови външни изпълнители, избрани по реда на Закона за обществените поръчки и поемане на нови финансови ангажименти по нея. Определя се и краен срок за сключване на анекси към договорите за целево финансиране.

Проектът засяга правата на собственици на самостоятелни обекти/сдружения на собствениците на 52 сгради, които няма да могат да бъдат обновени с финансиране по

Програмата, поради непотвърден финансов ресурс, по данни от интернет страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Сградите са в различни фази, като за 13 от 52-те многофамилни жилищни сгради има проведена обществена поръчка за избор на външен изпълнител за дейността „инженеринг“, но впоследствие договорът за обществена поръчка с избрания изпълнител не е сключен, именно предвид непотвърдения финансов ресурс.

Омбудсманът е сезиран от граждани и техни сдружения, чието участие в провеждането на Програмата вече седем години не е постигнало целта си. Собствениците недоволстват, че без да имат вина за забавянето на дейностите и инфлационните процеси, ще са потърпевши от предвиденото с преходните правила преустановяване на Програмата. Изразяват съмнение за невъзможността да се осигури необходимия финансов ресурс за енергийното обновяване на посочените 52 сгради. Позовават се на липсата на прозрачност при определянето на обектите, за които се предвижда продължаване на финансирането.

Намирам, че с проекта необосновано се засягат легитимните очаквания на гражданите за приключване на процедурата по обновяване с въвеждане в експлоатация на съответните сгради, след като собствениците положили значителни усилия за изпълнение на необходимите изисквания.

Засегнатите сдружения на собствениците са лишени и от възможността да кандидатстват в предвидения срок до 31.05.2023 г. в Процедурата „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - етап I“ от Националния план за възстановяване и устойчивост чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели на подмярка „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд“, чиито първи етап предвижда 100% безвъзмездната финансова помощ от допустимите разходи. Това е така, поради изискването да е прекратен договорът им за целево финансиране по Програмата.

Нарушава се принципът за равнопоставеност, залегнал и в Процедурата „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - етап I“.

В публикуваните за обществено обсъждане документи не се изнасят данни за вече изплатените средства за изготвяне на техническо и енергийно обследване на сградите, за които договорите ще бъдат прекратени. Доколкото тези разходи не са допустими за финансиране със средства от Механизма за възстановяване и устойчивост, се поставя въпросът за ефективността и икономическата целесъобразност при изразходването им.

Предлагам да се предвиди подходящ финансов механизъм за законосъобразно и справедливо уреждане на правата на собствениците на засегнатите 52 сгради като се удовлетворят не само техните легитимни очаквания, но и общественият интерес от осъществяване в пълнота на положителните икономически, социални и екологични въздействия от провеждането на Програмата.

ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ